

KULTURNÍ KALENDÁŘ

města

HRANIC

Prosinec 1960

Vydává Osvětová beseda v Hranicích — Cena 20 hal.

VŠEM OBČANŮM PŘEJEME RADOSTNÉ PROŽITÍ
PRVNÍCH VÁNOC V NAŠÍ SOCIALISTICKÉ VLASTI

František Hrubín

V NOVOROČNÍ NOCI

*Otvírám okno do půlnoci — celé
náměstí pod sněhem.*

Všechno spí, přátelé i nepřátelé.

Mír, ticho kolem — a já bitva v něm.

*Kéž, děti mé, je vždy tak v příštích rocích,
mír všude, do věků.*

*Jen jednu válku: v osamělých nocích
bitvy, ty velké bitvy v člověku.*

*V těch bitvách v sobě člověk stále sílí
vítězstvími i prohrami.*

*Kdybychom jenom chvíli polevili,
čas by se navždy zavřel nad námi.*

KULTURNÍ KALENDAŘ NA PROSINEC

Čt	1.	Slavnostní večer MFŽ — sál sokolovny, pořádá VŽ
Pá	2.	Koncert pro mládež — Kulturní dům HCV
So	3.	Taneční večírek VŽ — 20 hod. sál OB Taneční beseda — 20 hod. ZK Sigma
Ne	4.	Taneční čaj — 15 hod. sokolovna

Čt	8.	J. Drda: Dalskabáty — hřišná ves. Divadelní soubor ZK Sigma — 20 hod. sál OB
So	10.	Estráda — Kulturní dům HCV — 20 hod. Taneční zábava s programem — 20 hod. sál OB Taneční beseda v ZK Sigma — 20 hod.
Ne	11.	Taneční čaj — 15 hod. sokolovna Zábava dědy Mráze — Zdravotnická škola v sále OB
Po	12.	Závěr Měsíce československo-sovětského přátelství — 19,30 hod. sál OB
St	14.	Beseda nad mapou světa — 19,30 hod klubovna OB
Čt	15.	3. abonentní koncert — Dechové kvinteto: v 15 hod. výchovný koncert a ve 20 hod. — sál Hudební školy
So	17.	Taneční beseda v ZK Sigma — 20 hod. Estráda vojenského souboru — 20 hod. sokolovna
Ne	18.	Taneční čaj — 15 hod. sokolovna Beskydské divadlo: F. Orszí: Černý ventilátor — 20 hod. sokolovna
St	21.	Děda Mráz — v sokolovně pro děti pořádá Sigma
Čt	22.	Divadlo JSŠ — sál OB
Po	26.	Taneční beseda — 20 hod. ZK Sigma
St	28.	Beseda fotoamatérů — 19,30 hod. klubovna OB
So	31.	Silvestrovská zábava: ZK Sigma ve 20 hod. Rybářské sdružení — Zrcadlový sál DU HCV v Kulturním domě na sídlišti Jednota v sále OB

40 LET OD PROSINCOVÉ GENERÁLNÍ STÁVKY

V mohutné revoluční vlně ke konci I. světové války, vzedmuté ohlasem VŘSR, docházelo k ostrým třídním bojům mezi proletariátem a buržoazií. Po krátkém opojení z národní svobody a státní samostatnosti začali pracující usilovat o změnu společenského řádu. Ačkoliv buržoazie ovládla základní pozice a nová republika vznikla jako republika kapitalistická, nebylo tím o jejím charakteru definitivně rozhodnuto. Vyvrcholemím velkých třídních bojů o moc ve státě se stala generální stávka v prosinci 1920.

Bezprostřední příčinou stávky bylo zabránění Lidového domu v Praze, kde sídlil sekretariát levice a tiskové podniky sociální demokracie. Odpovědí dělnictva byla generální stávka, na níž se v noci z 9. na 10. prosince usnesl výkonný výbor levice sociální demokracie. Výbuch dělnického hněvu byl mocný, ale jen živelný. Teprve večer prvního dne stávky, 10. prosince, byly formulovány širší požadavky sociální a politické: Vedle zastavení perzekuce, propuštění zatčených, odstoupení úřednické vlády také nejasný požadavek dělnické kontroly nad výrobou, zvýšení mezd a socializace velkých průmyslových podniků a velkostatků.

Stávka se rozšířila z Čech a Moravy i na Slovensko a Zakarpatskou Ukrajinu. Společně s českými dělníky stávkovali i dělníci němečtí.

Pro nedostatečnou organizaci, cílevědomost a zkušenost marxistické levice a v důsledku buržoazního teroru došlo 14. prosince k odlivu stávky a 16. prosince k jejímu odvolání. Zápas mezi proletariátem a buržoazií v národně demokratické revoluci o charakter republiky byl rozhodnut ve prospěch buržoazie. Dělníci poznali, že v boji s buržoazií nemohou zvítězit bez zkušené jednotné komunistické strany. To bylo největší poučení, které si dělnická třída vyvodila z prosincové generální stávky.

CO VÁS ZAJÍMÁ

- Divadelní odbor ZK Sigma připravil v podzimním období pro hranickou veřejnost i diváky okolních obcí novou pohádkovou veselohru Jana Drdy „Dalskabáty, hříšná ves“. Dále bude soubor nacvičovat pohádku pro děti.
- Divadelní soubor Osvětové besedy, který nacvičil veselohru V. K. Klicpery „Hadrián z Římsů“, sehraje toto představení celkem 10krát na zájezdech do okolních obcí i v Hranicích. Rovněž tento soubor připraví v letošní zimní sezóně ještě jedno představení — hru L. Aškenazyho „Host v noci“.
- Hudební soubory hranické oblasti se zúčastnily v neděli 20. listopadu přehlídky v Kulturním domě na sídlišti HCV. Zúčastnilo se jí 15 tanečních orchestrů.
- Okresní odbočka Společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí v Přerově společně s Domem osvěty v Hranicích a správou kina založila v listopadu v našem městě Klub náročných filmových diváků. První akcí Klubu je cyklus deseti večerů „Procházka němým světovým filmem“.
- V letošním roce bylo započato s výstavbou parku kultury a oddechu v Hranicích. Od začátku stavby do poloviny listopadu odpracovaly brigády již hezkou řádku hodin. Brigádníci ze škol odpracovali 665 hodin, vojáci 128 hodin a ostatní občané 214 hod. — celkem tedy již 1.007 hodin. Z toho bylo v srpnu odpracováno asi 60 hodin a další od 24. září, kdy byly zahájeny intenzivní přípravy ke stavbě.

HISTORICKÁ VÝROČÍ V PROSINCI 1960

1. 1945 byla v Paříži založena Mezinárodní demokratická federace žen — 15. výročí
4. 1910 se narodil Ján Kostra, slovenský básník — 50. výročí
5. Den ústavy SSSR
1870 se narodil Vítězslav Novák, skladatel, národní umělec (zemřel 18. 7. 1949) — 90. výročí
1870 zemřel Alexandr Dumas, francouzský spisovatel (narodil se 24. 7. 1802) — 90. výročí

- 1940 zemřel Jan Kubelík, houslový virtuos (narodil se 5. 7. 1880) — 20. výročí
6. 1920 zemřel Karel Kovařovic, skladatel (narodil se 9. 12. 1862) — 40. výročí
8. 1890 se narodil Bohuslav Martinů, skladatel (zemřel 28. 8. 1959) — 70. výročí
9. 1895 se narodila Dolores Ibarruri-Pasionaria, generální tajemnice Komunistické strany Španělska — 65. výročí
10. 1920 vypukla prosincová generální stávka v ČSR — 40. výročí
- 1904 se narodil Antonín Novotný, prezident ČSSR a první tajemník ÚV KSČ — 56. výročí
11. 1810 se narodil Alfréd de Musset, francouzský básník (zemřel 2. 5. 1857) — 150. výročí
12. 1943 uzavřena smlouva o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi ČSR a SSSR — 17. výročí
16. 1770 se narodil Ludwig van Beethoven, německý skladatel (zemřel 26. 3. 1827) — 190. výročí
19. 1884 se narodil Antonín Zápotocký, druhý dělnický prezident ČSSR (zemřel 13. 11. 1957) — 76. výročí.
20. 1890 se narodil akademik Jaroslav Heyrovský, nositel Nobelovy ceny v oboru chemie na rok 1959, nositel Řádu republiky a laureát státní ceny — 70. výročí.
- 1950 vydán v Československu zákon na ochranu míru — 10. výročí
21. 1850 se narodil Zdeněk Fibich, skladatel (zemřel 15. 10. 1900) — 110. výročí
24. 1900 vyšlo první číslo leninské Jiskry — 60. výročí
- 1930 zemřel Oskar Nedbal, skladatel a dirigent (narodil se 26. 3. 1874) — 30. výročí
26. 1825 vypuklo povstání děkabristů v Petrohradě — 135. výr.
27. 1945 zemřel Janko Jesenský, slovenský básník (narodil se 30. 12. 1874) — 15. výročí
28. 1925 zemřel Sergej Jesenin, sovětský básník (narodil se 4. října 1895) — 35. výročí
29. 1920 byla založena Francouzská komunistická strana — 40. výročí

KONCERT, FILM, DIVADLO

F. Orszí: Černý ventilátor.

18. prosince uvede u nás Beskydské divadlo drama maďarského autora Ference Orszího „Černý ventilátor“. Hra je v současné době velmi aktuální, poněvadž svým zaměřením bojuje proti kolonialismu a našim divákům přibližuje prostředí zemí, které jsou dosud koloniemi. Příběh ukazuje rodinu ředitele plantáže, kterou vyruší z nudy a života ze dne na den příchod trestného oddílu na čele s prokurátorem. Trestný oddíl hledá povstalce, kteří vedou partyzánský boj proti kolonizátorům, Jejich úsilí se zdvojnásobí, když auto s dcerou ředitele a lékařem najede na minu, která byla patrně určena právě trestnímu oddílu. Tato dívka, cynická a znuděná, začíná chápat, že právo je na straně povstalců. Ke svému názoru je přivedena prokurátorem, který se jí svěřil se svou láskou k domorodé dívce, která s ním studovala a potom odešla, aby pomáhala v boji svému lidu. Prokurátor, pronásledovaný nezvyklým horkem i svým svědomím, omdlí a prožije ve snu svou vlastní morální porážku. Vítězně z celého příběhu vyjde jen mladá dívka, která skutečně, nikoliv jen v prokurátorově snu, pochopila prohnulost světa, ve kterém žije, a pravdu povstalců.

ABONENTNÍ KONCERT

3. abonentním koncertem v letošní sezóně bude večer dechového kvinteta — komorního souboru Moravské filharmonie. Soubor uskuteční dva koncerty — večerní a odpolední výchovný pro mládež. Na výchovném koncertě budou posluchači seznámeni s jednotlivými nástroji a jejich funkcí, se skladateli a díly, které dechové kvinteto přednese.

SERJOŽKA

Sovětský umělecký film mladé režisérské dvojice Georgije Daněliji a Igora Talankina vypráví jímavým a umělecky silným způsobem o drobných příhodách ze života pětiletého vesnického chlapce. Jeho hrdina již v předškolním věku prochází

škola života, v níž se učí poznávat, co je dobro a co je zlo. Jeho život prodělává významnou změnu: dostává nového otce, hodného, rozumného člověka, který je chlapci spíše starším kamarádem a přítom i vzorem.

SMYK — český umělecký film

František Král uprchl ilegálně z Československa, kde nechal ženu a synka. V západním Německu se setkal se starým přítelem Kubešem a začal pracovat ve výzvědné špionážní službě. Při automobilové havárii si těžce poranil obličej. Plastická operace jeho tvář zcela změnila. Proto byl Král-König poslán znovu do Československa bez nebezpečí, že bude poznán, aby zde navázal přerušené spojení. V Praze se setkal se ženou i se synem. Poznal, že pro tyto lidi je už mrtvým člověkem. Při zpátečním útěku na hranice v cizím autě dostává vůz smyk a v jeho troskách nachází König smrt.

PAPRSEK VE TMĚ — sovětské drama

Skončila válka. Dělostřelecký důstojník Nikolaj Saveljev se vrací domů slepý. Přišel o zrak v den vítězství. Doprovází ho mladá ošetřovatelka Světlana, která ho miluje. Nikolajevova žena Tasja, jeho otec, tchyně i malá neteř Káta, jsou zdraní. Tasja, podněcovaná matkou, se nedovede s novou skutečností vyrovnat. Často propadá hysterii a mezi ní a mužem dochází ke scénám, které stále více oslabují Nikolajovu sebedůvěru a chuť k životu. Naproti tomu otec, jeho přátelé ze závodu a malá Káta se snaží mu pomáhat. Nikolaj se vrací ke své práci a začíná věřit, že i pro něho je místo v životě.

PŘEŽIL JSEM SVOU SMRT

Český umělecký film režiséra Vojtěcha Jasného zavádí diváka do nejtemnější doby nových evropských dějin, do doby druhé světové války, kdy v německých koncentračních táborech

denně umírali nejlepší lidé z nejrůznějších zemí, a kdy se zdálo, že řádění nacistické zvěšlosti již nic nezastaví.

Vypráví příběh jednoho z českých vězňů tábora smrti, mladého boxera Tondy Majera, který jako zázrakem unikl hrůzám, řádícím kolem něho a za pomoci příslušníků ilegální organizace vězňů v pravém slova smyslu, přežil svou smrt.

TAJEMSTVÍ ŠIFRY

Je podzim 1944, období ofenzivy rumunské armády, která po boku sovětských vojsk pronásleduje ustupující hitlerovské jednotky. Rumunská divize „Moldava“ se dorozumívá se sovětským velením pomocí tajné šifry, již se pokoušejí zmocnit nepřátelští špioni všemi způsoby. Přepadnou vůz se šifrou, řidiče zabijí. Podezření padá na celou řadu lidí, stopy se různě kříží. Vyšetřující kapitáni Ulea a Dumitriu se ocitají stále před novými problémy. Lidé, kteří něco vědí o šifře, jsou zabíjeni nebo mizí záhadným způsobem. Poslední je desátník Barbu, který šifru znal. Je zavlčen do zámku, kam se podaří jeho záchrancům vniknout. Je zadržena neznámá žena, která se vydávala za venkovanku. Nepřátelé pokládají akci za úspěšně ukončenou: v noci přistává jejich letadlo. Ale rumunští vojáci včas zasáhnou a nepřátelské agenty zneškodní.

PROGRAMY HRANICKÝCH KIN

KINO SVĚT

1. Smyk — ČSSR, širokoúhlý, nepřístupný.
- 2.— 8. Přežil jsem svou smrt — ČSSR, přístupný od 10 let.
- 9.—12. Serjožka — SSSR, přístupný. Krátký film: Československo v Moskvě.
- 13.—15. Než se rozední — Švédsko, nepřístupný. Krátký film: Jak lidé jedí.
- 16.—19. II. celostátní spartakiáda — II. a III. ČSSR, přístupný.
- 20.—22. Tulák Archimedes — Francie, nepřístupný. Krátký film: Naše epoxy pryskyřice.

- 23.—29. Lidé jako ty — ČSSR, přístupný. Krátký film: Studujeme za školou.
- 30.—31. Kalypso — Francie, širokoúhlý, nepřístupný. Krátký film: Na správném kursu.

KINO OKO:

1. U nás v Mechově — ČSSR, přístupný od 10 let, rozšířený program. Krátký film: Před startem do vesmíru.
- 2.— 5. Rozrušená země I. — SSSR, přístupný. Krátký film: Máchovská variace.
- 6.— 8. Tajemství šifry — Rumunsko, přístupný od 10 let. Krátký film: Neuvěřitelná skutkem.
- 9.—12. Rozrušená země II. — SSSR, přístupný.
- 13.—15. Podvodník — Itálie, nepřístupný. Krátký film. Nezapomeňme na tohle děvčátko.
- 16.—19. Než udeří blesk — NDR, přístupný. Krátký film: Bouře — Polsko.
- 20.—22. Páté kolo u vozu — ČSSR, přístupný od 10 let, rozšířený program. Krátký film: Šáša Rašilov.
- 23.—26. Slepá ulička — Itálie, nepřístupný.
- 27.—29. Paprsek ve tmě — SSSR, přístupný od 10 let. Krátký film: Stroje zajtrajška.
- 30.—31. Luční ulice — Francie, nepřístupný. Krátký film: Co je nejvýhodnější.

Představení pro mládež:

3. 12. Prvníáček — ČSSR.
10. 12. V zrcadle bílých hor — NDR. Krátký film: Enšpigel hlásným.
17. 12. Které z devíti — maďarskočeský.
25. 12. Komu patří pohár — Vaňka — SSSR.

STÁTNÍ SPOŘITELNA V HRANICÍCH

**Ve dnech spořivosti
do každé domácnosti
vkladní knížka**

**Staňte se účastníky podnikového spoření ● Chcete stavět?
Zavedeme Vám stavební spoření**

KOMUNÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA HRANIC

Kropáčova ulice 442, tel. 370

Sloužíme obyvatelstvu našeho města

Holičství a kadeřnictví	Hranice, Gottwaldovo nám
	„ nám. 8. května
	„ Stalinova ulice
	„ ulice 28. října
	„ sídliště HCV
	„ lázně Teplice n. B.
Kosmetika	„ Svatoplukova ulice
Pedikura	„ Gottwaldovo nám.
Půjčovna průmyslového zboží	„ Gottwaldovo nám.
Prodejna květin	„ Gottwaldovo nám.
Sběrna pro čišťírnu	„ Gottwaldovo nám.
Kominiectví	„ Gottwaldovo nám.
Pohřební služba	„ Svatoplukova ulice
Vanové lázně	„ Světlíkova ulice
Kamenosochařství	„ Stalinova ulice
Autotaxi	„ Gottwaldovo nám.
Nákladní doprava	„ Kropáčova ulice
Opravy a údržba:	
Autoopravna, mechanika	„ Stalinova ulice
Radioopravna, televize, opravy elektrospotřebičů	„ Svatoplukova ulice
Oprava hudebních nástrojů	„ Gottwaldovo nám.
Zasklívací služba	„ ulice 28. října